

Назив природног добра Споменик природе „Рисовача“

Врста природног добра
Природно добро од изузетног значаја –
категорија I

Место, датум: Београд, 1993

НАЗИВ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе „Рисовача“

КАТЕГОРИЈА ПРИРОДНОГ ДОБРА ПРЕМА КЛАСИФИКАЦИЈИ НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА И СВЕТСКЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ (IUCN)

Природно добро од изузетног значаја – категорија I
Ранг вредности: Природна добра националног значаја.

МЕЂУНАРОДНИ СТАТУС ПРИРОДНОГ ДОБРА

IUCN класификација заштићених подручја: Category III – Natural Monument/Natural Landmark - Природни споменик.

IUCN Листа националних паркова и заштићених подручја (United Nations List of National parks and Protected Areas): Не уписује се због мале површине (испод 1.000 ha).

Листа светске баштине (World Heritage List): Нема основа за номинацију као природно добро. Није разматрана могућност предлагања за упис на Листу као културно добро.

ПРЕТХОДНИ ЗАШТИТНИ СТАТУС

Заштићена 1954. године Решењем Завода за заштиту природе и научно проучавање природних реткости НР Србије на основу Закона о заштити споменика културе и природних реткости. По истом Закону пећина је 1953. године заштићена и као културно добро – археолошко налазиште.

На основу Закона о заштити културних добара пећина Рисовача је 1983. године, Одлуком Скупштине СР Србије сврстана у културна добра од великог значаја.

Просторни оквир заштите: Наведеним актима о заштити није успостављена заштита простора у околини пећине.

ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ

Пећина – подземни крашки облик релативно мале дужине у коме су откривене изузетне палеонтолошко-археолошке вредности.

Пећина Рисовача је једна међу изузетно малим бројем палеолитских станица у Србији. Чињенице и на њима засновани закључци о животу човека леденог доба, епохе средњег палеолита у овој пећини и њеној околини су од изванредног научног и културног значаја. С друге стране, Рисовача спада у најбогатија и најбоље истражена налазишта фосилне квартарне фауне. На основу резултата палеонтолошких истраживања, која се још увек не сматрају завршеним, могу се вршити реконструкције еколошких услова и стања чинилаца тадашње „географске средине“, уз даљу вишеструку научну и образовну употребу таквих сазнања. При томе, неопходно је истаћи значај Рисоваче као спелеолошког објекта који је својим морфолошким и хидрографским особинама условио

претварање завршних канала пећине у депо драгоценог археолошког и палеонтолошког инвентара.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Шумадија, југоисточна периферија насеља Аранђеловац, испод брда Рисоваче, са десне стране речице Кубршнице. Територија општине Аранђеловац, катастарске општине Врбица и Аранђеловац.

ПОВРШИНА

Површина простора која је стављена под заштиту: 15,17,38 ha.

Просторни оквир заштите: Непосредна околина пећине – стране и врх брда Рисоваче као и мањи простор са леве стране Кубршнице, између речног корита и пута.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

На простору који стављен под заштиту, у складу са чланом 49. Закона о заштити животне средине, успостављен је режим заштите II степена.

УПРАВЉАЧ

Народни музеј у Аранђеловцу
Мишарска 19
34300 Аранђеловац
info@nmar.rs
034712415